

## ESRI site licence na Masarykově univerzitě

*Pavel Bohumel, Petr Glos, Jitka Hanušová, ÚVT MU*

Na Masarykově univerzitě se ve velké míře využívají produkty firmy ESRI, která se zabývá tvorbou softwaru pro geografické informační systémy, jednoduše řečeno softwaru pro práci s mapami. Tyto produkty se na Masarykově univerzitě využívají pro podporu výuky, výzkumu i provozu školy. Za 15 let nasazení ESRI produktů byly zakoupeny desítky licencí tohoto programového vybavení pro různá pracoviště univerzity. Přírodním krokem tedy bylo uzavření smlouvy o pořízení licence pro celou univerzitu, což významně snížilo náklady na systémovou podporu a umožnilo rozumnou správu licencí. Licenční smlouvu na site licenci s ESRI a navazující smlouvu o spolupráci s ARCDATA PRAHA, s.r.o. uzavřela MU v polovině roku 2007. Tato smlouva opravňuje MU k využití neomezeného počtu licencí programového vybavení společnosti ESRI pro potřeby výuky, vědy, výzkumu a správy majetku MU. Momentálně je licence využívána šesti fakultami, konkrétně přírodovědeckou, pedagogickou, ekonomicko-správní, filozofickou, právnickou a sociálních studií. Produkty firmy ESRI využívá i Ústav výpočetní techniky MU, především oddělení geografických informačních systémů. Na ESRI technologiích jsou postaveny mapové aplikace, které lze najít na webových stránkách <http://maps.muni.cz>, nebo také mapová část informačního systému Brněnské akademické počítačové sítě BAPS.

Nasazení a správa site licence představuje v instituci naší velikosti problém nejen technický, ale především organizační. Na jedné straně je třeba uživatelům (studentům a zaměstnancům) zajistit maximálně komfortní a nekomplikovaný přístup k programovému vybavení obsaženému v site licenci, na druhé straně se musí zajistit splnění licenčních podmínek. Navíc u většiny desktopových produktů se platná licence ověřuje vůči licenčnímu manageru, který musí mít hardwarový klíč. Pro omezení počtu hardwarových klíčů a snížení nutné evidence s tím spojené je na

ÚVT MU provozován celouniverzitní licenční manager.

Licence zprostředkovaná celouniverzitním licenčním managerem je dostupná v rámci počítačové sítě MU a virtuální privátní sítě školy (VPN MU). Spolehlivost a dostupnost celouniverzitního licenčního manageru zajišťuje dvojice zálohovaných serverů. Tím se ušetřila spousta starostí lokálním správcům na jednotlivých fakultách. Samozřejmě nebráníme jednotlivým fakultám, aby provozovaly vlastní licenční manager.

Instalace na jednotlivé počítače zaměstnanců a doktorandů a také do počítačových učeben jednotlivých fakult se daří zvládat bez větších problémů ke spokojenosti uživatelů jak po stránce technické (instalace a podpora uživatelů), tak po stránce organizační (především evidence hardwarových klíčů, zapůjčování instalačních médií, poskytování licenčních souborů a registračních čísel a souhlasů s licenčními podmínkami). Studentům jsme umožnili práci s těmito produkty i mimo dobu vyučování tak, že se ve spolupráci s oddělením celouniverzitní počítačové studovny (CPS) nainstalovaly tyto produkty i na univerzitní terminálové servery. Tyto instalace však vyžadují jiné než „papírové“ způsoby evidence souhlasů s licenčními podmínkami, protože potenciální uživatel nemusí vůbec přijít do přímého kontaktu s osobami zodpovědnými za správu licencí. Proto je na těchto serverech zajištěno seznámení studenta s licenčními podmínkami už při přihlašování.

Nasazení serverových produktů ArcGIS je v našich podmínkách z hlediska technického a organizačního zatím výrazně jednodušší, protože počet instalací se pohybuje v jednotkách, ovšem i tady očekáváme další vývoj. Závěrem lze konstatovat, že nasazení site licence na MU usnadňuje přístup k programovému vybavení ESRI jak stávajícím, tak novým uživatelům a výrazně usnadňuje správu licencí.

### Literatura

- [1] Univerzitní softwarové licence. <http://www.muni.cz/ics/services/software/> □